

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2022 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

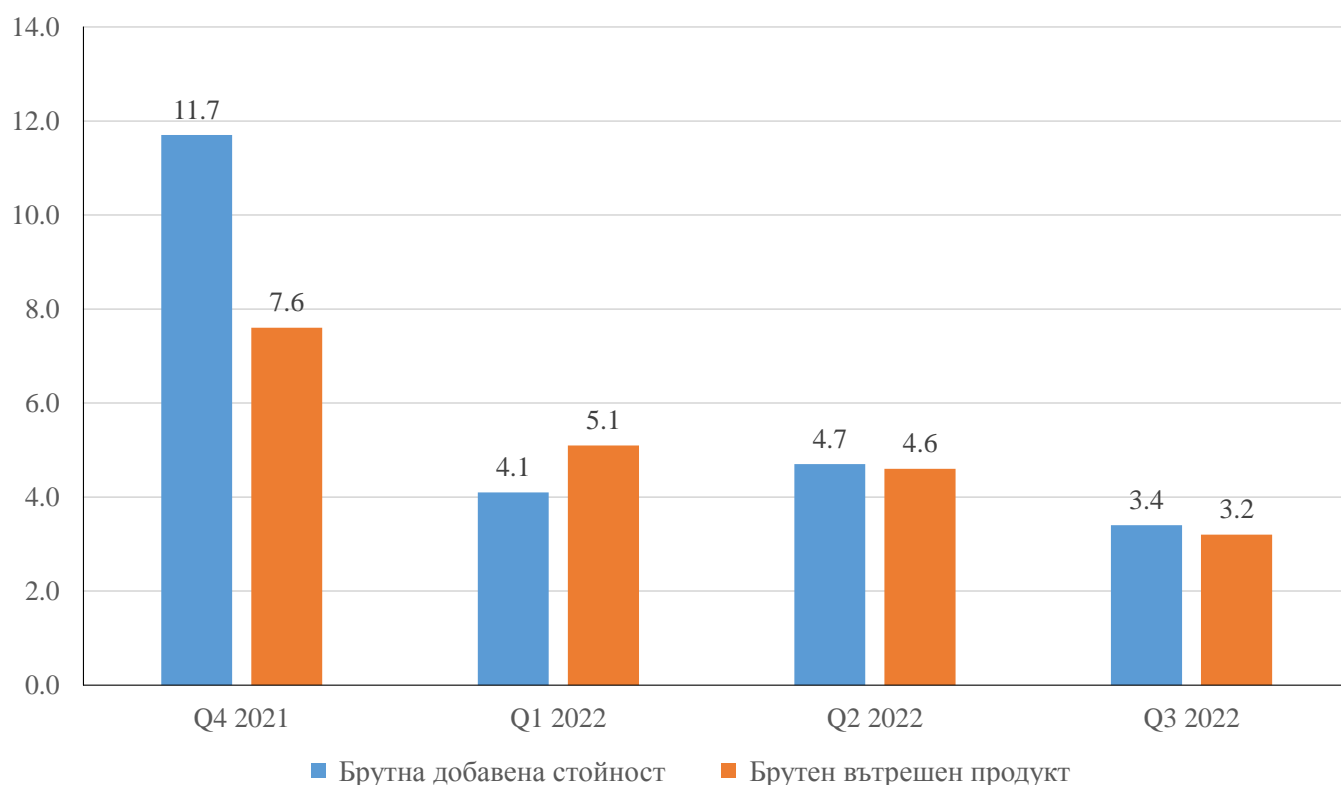
През третото тримесечие на 2022 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3.2% спрямо третото тримесечие на предходната година и с 0.6% спрямо второто тримесечие на 2022 г. според сезонно изгладените данни по експресни оценки.

Годишни изменения

През третото тримесечие на 2022 г. БВП се увеличава с 3.2% спрямо третото тримесечие на предходната година, а брутната добавена стойност нараства с 3.4%.

Крайното потребление регистрира ръст от 3.0%, докато бруто образуването на основен капитал намалява с 8.4% през третото тримесечие на 2022 г. спрямо третото тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги се увеличава със 7.8%, а вносът на стоки и услуги нараства с 5.3%.

Фиг. 1. Темп на прираст спрямо третото тримесечие на предходната година, проценти

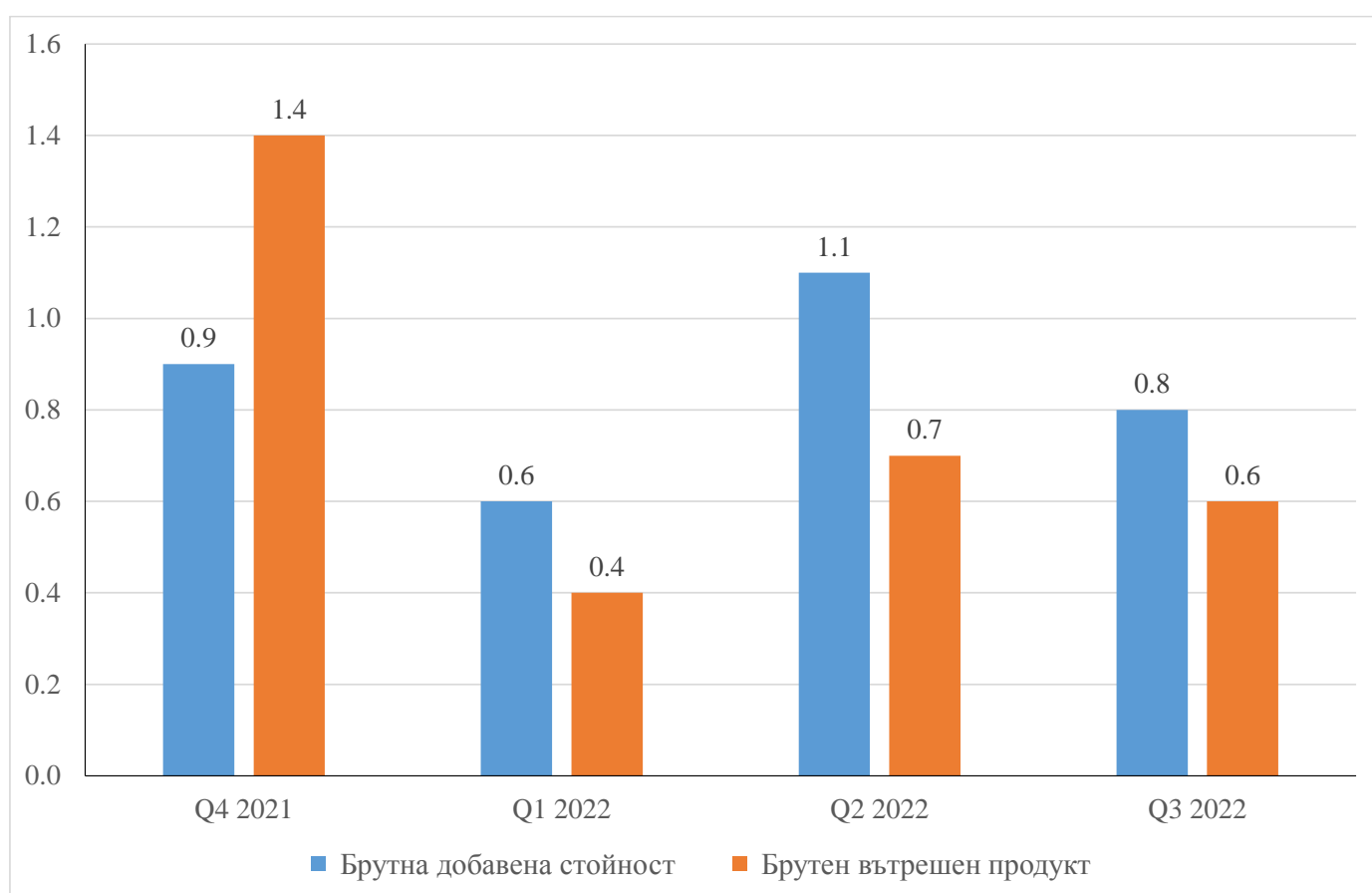

Тримесечни изменения

През третото тримесечие на 2022 г. спрямо предходното тримесечие БВП по сезонно изгладени данни нараства с 0.6% (табл. 1 от приложението). Брутната добавена стойност нараства с 0.8%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през третото тримесечие на 2022 г. причина за регистрирания икономически ръст по сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие е увеличението на крайното потребление с 0.5%.

Фиг. 2. Темп на прираст спрямо предходното тримесечие, проценти

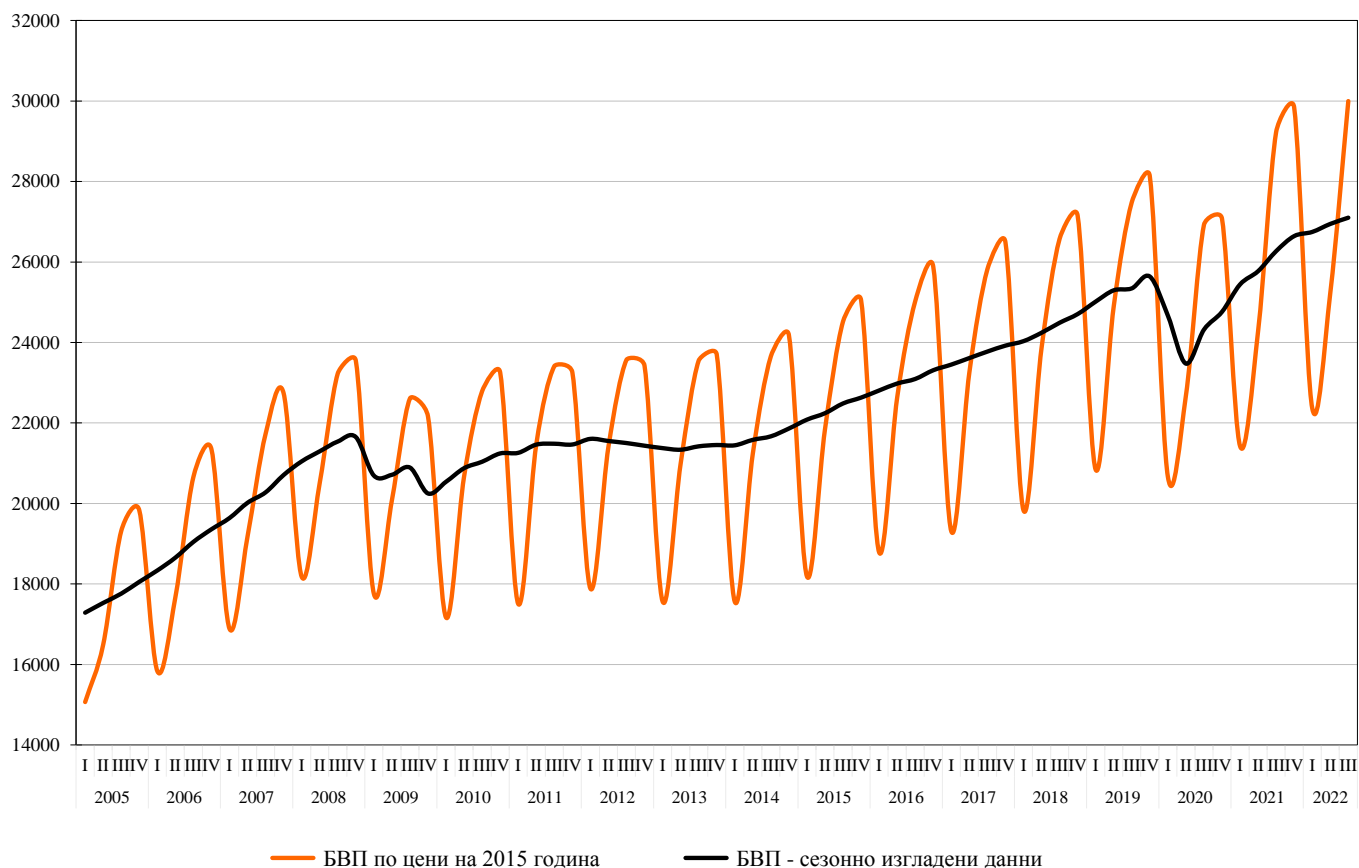
БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за третото тримесечие на 2022 г. БВП в номинално изражение достига 44 539.0 млн. лева (табл. 2 от приложението).

Реализираната добавена стойност през третото тримесечие на 2022 г. е 39 336.8 млн. лева.

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление със 75.6%, което в стойностно изражение възлиза на 33 668.2 млн. лева. През третото тримесечие на 2022 г. бруто капиталобразуването е 9 780.9 млн. лв. и заема 22.0% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

Фиг. 3. БВП по тримесечия за периода 2005 - 2022 г. по средногодишни цени на 2015 година, млн. лв.

Методологични бележки

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...“.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни, налични към момента, месечни и тримесечни данни (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за третото тримесечие на 2022 г. са подготвени в срок от 47 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година, стойностен обем в текущи цени и относителни дялове на компонентите в състава на БВП.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за третото тримесечие на 2022 г. на 7 декември 2022 година.

Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS по методология, описана в Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates“.

Приложение

Таблица 1

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти,
сезонно изгладени данни, експресни оценки

(Проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		IV 2021	I 2022	II 2022	III 2022	IV 2021	I 2022	II 2022	III 2022
1	Брутна добавена стойност	0.9	0.6	1.1	0.8	11.7	4.1	4.7	3.4
2	Корективи	-2.7	4.1	-1.7	-1.7	0.2	4.6	1.0	-2.2
3	Брутен вътрешен продукт	1.4	0.4	0.7	0.6	7.6	5.1	4.6	3.2
	По елементи на крайното използване:								
4	Крайно потребление	0.9	0.8	0.8	0.5	7.2	5.2	4.9	3.0
5	Бруто капиталообразуване
	в т.ч. бруто образуване на основен капитал	-2.7	-1.7	-2.6	-1.7	-11.1	-9.5	-10.5	-8.4
6	Износ на стоки и услуги	3.0	3.4	2.6	-1.4	9.5	4.0	8.3	7.8
7	Внос на стоки и услуги	1.4	8.1	0.9	-4.7	4.0	11.8	12.4	5.3

Таблица 2

**Брутен вътрешен продукт за третото тримесечие на 2022 година,
сезонно неизгладени данни, експресни оценки**

		Трето тримесечие на 2022 година	
		стойностен обем в текущи цени, млн. лв.	относителен дял в БВП, %
1	Брутна добавена стойност	39336.8	88.3
2	Корективи	5202.2	11.7
3	Брутен вътрешен продукт (1+2=4+5+6+9)	44539.0	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	33668.2	75.6
5	Бруто капиталобразуване	9780.9	22.0
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	1089.9	2.4
7	Износ на стоки и услуги	30870.9	69.3
8	Внос на стоки и услуги	29781.0	66.9
9	Статистическа разлика	0.0	0.0